

Keski-Suomi
2019

SOTE- JA MAAKUNTAUUDISTUS KESKI-SUOMESSA

Esivalmisteluvaiheen yhteenveto

- maakuntapalveluista
- resursseista
- hallinnosta

3.5.2017

Sisällys

1.	Lähtökohdat.....	3
2.	Tavoitteet	5
2.1.	Alustavat strategiset linjaukset	5
2.2.	Palvelulupaus.....	6
2.3.	Esivalmistelu	6
3.	Sosiaali- ja terveydenhuolto	8
4.	Maakuntapalvelut.....	9
4.1.	Aluekehittäminen ja strateginen suunnittelu.....	9
4.2.	Kasvupalvelut.....	10
4.3.	Alueiden käyttö, ympäristö ja liikenne	12
4.4.	Turvallisuus ja varautuminen	14
4.5.	Maaseutu.....	15
5.	Resurssit	18
5.1.	Henkilöstö.....	18
5.2.	Muutostuki	18
5.3.	Talous.....	20
5.4.	Tutkimus, koulutus, kehittäminen ja ennakointi.....	21
5.5.	Tiedolla johtaminen.....	22
5.6.	Tietohallinto ja ICT.....	23
5.7.	Omaisuus ja toimitilat.....	24
6.	Hallinto	25
6.1.	Hallinto, demokratia ja osallisuus.....	25
6.2.	Talous- ja henkilöstöhallinnon tukipalvelut	25
6.3.	Viestintä.....	26
	Lisätietoja	27

1. Lähtökohdat

Sote- ja maakuntauudistus koskettaa Keski-Suomessa yli 10 000 työntekijää, jokaista 275 000 keskisuomalaista palveluiden käyttäjänä ja suurta joukkoa yrityksiä ja yhdistyksiä palveluiden tuottajana. Uuden maakunnan vuosibudjetti on noin 1 mrd. euroa.

Uudistuksessa julkiset palvelut ja hallinto kootaan kolmelle tasolle: valtiolle, kunnille ja maakunnille. Kunnista, kuntien yhteistoiminta-alueilta, kuntayhtymiltä ja valtiolta siirtyvien palveluiden vastuu siirtyy yhdelle järjestäjälle - Keski-Suomen maakunnalle. Maakunnan kokoonpano muuttuu, kun Kuhmoisten kunta siirtyy Pirkanmaan maakuntaan.

Kuva 1. Keski-Suomen maakunnan muodostajat

Maakunta on julkisoikeudellinen yhteisö, jolla on alueellaan itsehallinto. Maakunta rahoittaa järjestämismvastuulleen kuuluvat tehtävät valtion rahoituksella.

Kuva 2. Kunnan, maakunnan ja valtion tehtävät

Keski-Suomen maakunta on monialainen ja vahva palveluiden järjestäjä. Julkisten palveluiden rahoitus kulkee sen kautta. Maakunta vastaa palvelujen yhteensovittamisesta ja huomioi asiakkaiden erilaiset tarpeet. Asiakkaiden tasavertaisuus toteutuu yli kuntarajojen.

Palveluiden järjestäminen ja tuottaminen erotetaan. Palveluiden tuottajia voivat olla erikokoiset yritykset ja järjestöt maakunnan oman tuottajaorganisaation rinnalla. Maakuntavaltuusto määrittelee palvelut asiakas- ja asukaslähtöisesti tuottajista riippumatta. Maakuntavaltuusto voi myös asettaa palveluntuottajille ehtoja ja laatuvaatimuksia. Valtuutetut voivat myös varmistaa palveluiden integraation toteutumisen määräämällä palveluntuottajat toimimaan keskenään yhteistyössä niin, että niiden tuottamat palvelut muodostavat yhdessä asiakaslähtöisiä ja sujuvia palvelukokonaisuuksia.

Suorilla vaaleille valittujen maakuntavaltuutettujen valta vahvistuu, kun he päättävät palvelustrategiasta, palvelulupauksista ja palveluntuottajille asetettavista kriteereistä.

Markkinoiden tuoma kilpailu kirittää sekä julkisia että yksityisiä tuottajia. Asiakkaalla on nykyistä suurempi vapaus valita palveluntuottaja.

Maakunta vastaa siitä, että tietojärjestelmät toimivat yhteen ja että digitalisaation hyödyt otetaan käyttöön sekä palvelutuotannossa, tiedolla johtamisessa että palveluiden kehittämisessä.

Kuva 3. Uudistuksen kulmakivet

2. Tavoitteet

Sote- ja maakuntauudistuksen tavoitteena on, että:

- ihmisten hyvinvointi- ja terveyserot pienentyvät
- palvelujen yhdenvertaisuus ja saatavuus paranevat
- asiakas saa palvelut tarpeidensa mukaisesti
- asiakas saa laajemman vapauden valita palveluntuottajan
- palvelut ja hallinto järjestetään taloudellisemmin
- asukkaat vaikuttavat suoraan oman maakuntansa päätöksentekoon.

2.1. Alustavat strategiset linjaukset

Sosiaali- ja terveyspalveluiden esivalmistelu on rakentunut seuraavien linjausten pohjalta:

- Keski-Suomessa on vuonna 2025 korkeimmat laatukriteerit täyttävät integroidut sosiaali- ja terveyspalvelut. Palveluiden saatavuus ja saavutettavuus ovat maan parhaalla tasolla maantieteelliset etäisyydet huomioiden.
- Palvelukokonaisuus suunnitellaan pääsääntöisesti ”kerralla valmiiksi” ja toteutetaan asiakkaan näkökulmasta mahdollisimman sujuvasti.
- Palvelun käyttäjän ja hänen läheisensä osallistuminen varmistetaan kaikissa vaiheissa. Heillä on osaltaan vastuu sovittujen toimenpiteiden toteuttamisessa.
- Digitalisaatiota hyödynnetään monipuolisesti tukemaan ja täydentämään palveluverkkoa.
- Väestön terveys ja hyvinvointi on keskipitkällä aikavälillä parempi kuin maassa keskimäärin.
- Tarvevakioidut kustannukset ovat kansallisesti edullisimman kolmanneksen joukossa vuonna 2025.

Maakuntapalveluissa esivalmistelu on pohjautunut seuraaviin linjauksiin:

- Keski-Suomessa sosiaali- ja terveystalouden uudistus ja maakuntauudistus toteutetaan yhtenä kokonaisuutena.
- Palvelut rakennetaan asiakaslähtöisesti ja uutta kokonaisuutta ennakkoluulottomasti hyödyntäen.
- Valmistelussa tarkastellaan asiakkaiden lisäksi talouden, vaikuttavuuden ja henkilöstön näkökulmia.

Maakuntastrategian ja vision tarkempi suunnittelu käynnistyy toukokuussa.

2.2. Palvelulupaus

Keski-Suomen maakunta antaa palvelulupaukset sekä sosiaali- ja terveystalouksissa että maakuntapalveluissa. Palvelulupaus antaa asiakkaille tietoa siitä, miten palvelut toteutetaan ja toteutuvatko ne lupauksen mukaisesti. Palvelulupauksen kautta asiakkaiden on myös mahdollista antaa palautetta ja tehdä ehdotuksia, jotka parantavat palveluja käytännössä.

Palvelulupauksen antaminen on sosiaali- ja terveystalouksissa lailla säädetty. Palvelulupaus ei ole oikeudellisesti sitova.

2.3. Esivalmistelu

Sote- ja maakuntauudistuksen esivalmistelu tarkoittaa vapaaehtoisessa yhteistyössä tehtävää karkean tason suunnittelua ennen yksityiskohtaista valmistelua. Esivalmisteluvaihe kestää sote-järjestämislain ja maakuntalain voimaantuloon heinä-elokuussa 2017. Esivalmistelulla luodaan edellytykset tehtävien ja omaisuuden siirtämiselle sekä maakunnan toiminnan käynnistämiseksi. Esivalmistelun tuotoksena on alustava suunnitelma Keski-Suomen maakunnan palvelukokonaisuuksista, palvelutavoitteista ja palveluiden tuotantomalleista.

Keski-Suomessa sote- ja maakuntauudistuksen esivalmistelua varten on perustettu poliittinen ohjausryhmä, johtoryhmä ja 12 asiantuntijaryhmää. Lisäksi hyödynnetään olemassa olevia keskustelufoorumia kuten kunnanjohtajakokoukset, tulevaisuusfoorumi, Järjestöareena, Nuorten Ääni Keski-Suomessa ym. SOTE-työvaliokunta ja perusturvajohtajista muodostuva palvelutuotantotyöryhmä huolehtivat sosiaali- ja terveystalouksien suunnittelun yhteensovittamisesta.

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistusta valmistelee kolme asiantuntijaryhmää:

- palveluiden järjestäminen
- maakunnan liikelaitos
- valinnanvapauden piiriin kuuluva palvelutuotanto

Maakuntauudistuksen valmistelua varten on koottu viisi asiantuntijaryhmää:

- aluekehitys ja strateginen suunnittelu
- kasvupalvelut
- alueiden käyttö, luonnonvarat ja liikenne
- maaseutu

- turvallisuus ja varautuminen

Sote- ja maakuntauudistuksen yhteisiä resursseja suunnittelee neljä asiantuntijaryhmää. Niiden tehtäväkokonaisuudet ovat:

- talous, kiinteistöt ja tukipalvelut
- ICT-työryhmä
- henkilöstötyöryhmä
- tutkimus, koulutus, kehittäminen ja ennakointi

3. Sosiaali- ja terveydenhuolto

Tutustu [väliraporttiin](#)

4. Maakuntapalvelut

4.1. Aluekehittäminen ja strateginen suunnittelu

Tehtävät

- aluekehittämismääräaikaisen tehtävän; elinkeinoelämän ja innovaatioympäristöjen kehittäminen ja rahoittaminen
- koulutustarpeiden ennakointi ja alueellisten koulutustavoitteiden valmistelu
- alueellisen liikuntaneuvoston asettaminen ja liikunnan edistäminen
- maakunnallisen identiteetin ja kulttuurin edistäminen
- Euroopan rakennerahastojen välittävä toimielin
- maakunnan tehtäviin liittyvät kansainväliset asiat ja yhteydet

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen sisältyy uudessa maakunnassa strategiseen suunnitteluun. Esivalmisteluvaiheessa hyte-edistämistä on valmisteltu osana sosiaali- ja terveystaloutta. Maaseudun kehittäminen rakentuu jatkossa osaksi aluekehittämisen kokonaisuutta. Esivalmistelussa maaseudun kehittäminen sisältyy maaseudun työryhmän toimeksiantoon.

Aluekehittäminen sisältää ainakin seuraavat prosessit: tulevaisuustyö, tiedon analysointi, aluekehittämisen johtaminen ja verkostojen kokoaminen, verkostojen ylläpitäminen ja niiden toiminnan kehittäminen ja kokeilut. Aluekehittämisen ja strategiatyön yksi tärkeä tehtävä on antaa maakuntakonsernin kaikille toimijoille riittävä kokonaiskuva maakunnan tilanteesta eri indikaattorien valossa ja strategian mukaisen toiminnan vaikuttavuudesta kokonaisuutena sekä erikseen kunkin palvelukokonaisuuden näkökulmasta.

Palvelulupaus

Palvelulupauksemme on maakunnan elinvoimaisuuden ja hyvinvoinnin lisääminen – maakunnan identiteetin vahvistaminen. Aluekehittämiskokouksemme perustuu maakunnan vahvuuksille ja tulevaisuuden mahdollisuuksille.

Verkostojen kokoajana kutsumme aluekehittämisen kumppaneiksi laajasti erilaisia toimijoita. Aluekehittämismääräaikaisena vastaamme yhteistyöstä ja johdamme sitä alueellamme. Maakunnan strategisia aluekehittämiskumppaneitamme ovat erityisesti kunnat, oppilaitokset, yritykset ja yhteisöt. Alueiden kehittämiselle on tunnusomaista yhteistyö myös valtakunnallisten ja kansainvälisten toimijoiden kanssa. Vuoropuhelumme on ajantasaista ja selkeää.

Johtaminen ja asiantuntijatyö perustuvat tiedolle nykytilasta, mutta ennen kaikkea tulevaisuuden näkymille. Strategiatyömme on muutosjoustavaa, jotta alue menestyy. Yhteinen näkemys tiedon merkityksestä on tärkeää. Tieto on yhteistä ja toiminta läpinäkyvää: tavoitteena herkkyyden tunnistaminen muutoksen suunnat ja kyky luoda oma tulkinta muutoksesta, valita haluttu tulevaisuus ja nähdä oma rooli sen toteuttamisessa.

Aluekehittämisen toteutusta ja kehittämistä ohjaa maakunnan itsensä näköinen, keskisuomalainen tapa: osaaminen, moniäänisyys, uudistumiskykyisyys ja kansainvälisyys.

[Väliraportti](#)

4.2. Kasvupalvelut

Tehtävät

Kasvupalveluissa yhdistyvät ELY-keskuksen, TE-toimiston ja maakunnan liiton työ- ja elinkeinopalvelut. Maakunnalliset kasvupalvelut sisältävät

- rekrytoinnin ja osaamisen palvelut henkilöasiakkaille, maahanmuuttaja-asiakkaille ja työnantajille
- yritystoimintaa ja yrittäjyyttä tukevat palvelut
- edellytysten luonnin innovaatioiden kehittämiseksi
- kansainvälistymispalvelut
- yritysten investointi- ja kehittämistuet
- palveluohjauksen ja tietopalvelut.

Kunnilla ja valtiolla säilyy yleinen toimivalta, jonka puitteissa ne voivat järjestää ja tuottaa elinkeinopalveluja haluamallaan tavalla. Maakunta järjestää palvelut asiakkaiden tarpeiden mukaisesti neuvoteltuaan kuntien kanssa. Kuntien elinvoima- ja neuvontapalveluina jatkuvat:

- aloittavien yritysten neuvonta
- toimivien yritysten perusneuvonta
- toimintaympäristön kehittäminen, yritysverkostojen kokoaminen
- oppilaitosten yrittäjyyden edistämistoimenpiteet
- palvelutaso perustuu kunnan omaan valintaan ja elinkeinostrategiaan.

Maakunnan ja palveluntuottajien on tarvittaessa ohjattava asiakas valtakunnallisten kasvupalvelujen piiriin. Valtakunnallisista kasvupalveluista vastaavat Business Finland (=Tekes ja Finpro yhdistyvät vuoden 2018 alussa), Finnvera, Sitra, VTT jne.

Järjestämis- ja tuottamistehtävien erottaminen siirtää merkittävän osan toiminnasta markkinoille. Maakunta voi tuottaa palveluja vain markkinapuutteen tilanteessa. Maakuntaan jää siis pääosin kasvupalvelujen järjestämistehtäviä sekä julkisen vallan tehtäviä. Lakiluonnoksessa on arvioitu, että viranomaistehtäviin jäisi vain 15 - 25 % nykyisestä henkilötyövuosimäärästä.

Kasvupalveluja voivat tuottaa yksityiset yritykset, kuntien yhtiöt (ml. oppilaitokset yhtiömuodossa) sekä järjestöt (tukiriippumattomat). Maakunnan tuottaessa itse kasvupalveluja sen on annettava palvelujen tuottaminen maakunnan omistaman yhtiön tai yhteisön hoidettavaksi (yhtiöittämisvelvollisuus).

Palvelulupaus

Kasvupalveluiden palvelulupaus laaditaan, kun hallituksen esitykset substanssilaeiksi valmistuvat. Palvelulupaukset voivat liittyä esimerkiksi käsittelyaikaan, saatavuuteen, saavutettavuuteen, laajuuteen tai laatuun:

- Kasvupalvelut ovat tarjolla koko Keski-Suomen alueella verkkopalvelun, puhelinpalvelun, etäpalvelun tai muun kasvokkaisen palvelun muodossa.
- Käsittelyaika/palvelulupaus/palvelutakuu erikseen määriteltujen palvelujen osalta.
- Palvelujen saatavuus erikseen määriteltujen palvelujen osalta.

Pitkäaikaistyöttömien palvelut

Keski-Suomen erityispiirre on korkea työttömyys ja suuri pitkäaikaistyöttömien määrä. Pitkäaikaistyöttömistä osa työllistyy, kun talouskasvu käynnistyy riittävän laajasti eri toimialoilla. Osa pitkäaikaistyöttömistä on niin sanottuja vaikeasti työllistyviä asiakkaita, joiden palvelut tulee suunnitella yhteistyössä SOTE-valmistelun kanssa. Tämä yhteisvalmistelu on käynnistymässä.

Pitkäaikaistyöttömien palvelutarpeiden moninaisuudesta johtuen on tärkeää tunnistaa, milloin asiakasta voidaan auttaa työllistymistä edistävällä palvelulla ja milloin puolestaan tarvitaan yhteispalvelua muiden toimijoiden kuten sosiaalityön, terveydenhuollon ja kuntoutusta järjestävien tahojen kanssa. Palvelutarpeen oikea arviointi on siis tulevaisuudessakin tärkeää ja on ilmeistä, että osa asiakkaista hyötyisi monialaisesta yhteispalvelusta eli TYP-palvelusta myös tulevaisuudessa. Palveluprosessin tulisi olla johdonmukainen ja etenevä, mikä käytännössä tarkoittaa sitä, että ohjausvastuun siirtymistä ja palvelukatkoja tulisi välttää.

[Väliraportti](#)

4.3. Alueiden käyttö, ympäristö ja liikenne

Tehtävät

Alueiden käytön ja ympäristön palvelukokonaisuus sisältää ELY-keskukselta ja maakunnan liitolta siirtyviä tehtäviä:

- maakunnan suunnittelu ja maakuntakaavoitus
- kuntien alueidenkäytön suunnittelu ja rakennustoimen järjestämisen edistäminen
- luonnon monimuotoisuuden suojelun edistäminen ja kulttuuriympäristön hoito
- vesihuollon edistäminen ja suunnittelu, vesivarojen käytön ja hoidon sekä tulvariskien hallinnan tehtävät, alueelliset luonnonvaratehtävät ja huolehtiminen ympäristö-, vesihuolto- ja vesistöiden toteuttamisesta
- vesiensuojelu, vesienhoidon järjestäminen ja toteuttaminen
- ympäristötiedon tuottaminen ja ympäristötietouden parantaminen.

Osa ELY-keskuksen ympäristöön liittyvistä tehtävistä on keskitetty muille ELY-keskuksille. Näitä ovat esim. vesistörakenteet ja laitteet ja niiden kunnossapito (Etelä-Pohjanmaa), tai kalatalous (Pohjois-Savo). Keski-Suomen ELY-keskukselle on keskitetty ympäristökasvatuksen koordinointi. Maakuntien keskinäistä yhteistyötä on järkevää edelleen jatkaa.

Liikenteen palvelukokonaisuus sisältää ELY-keskukselta siirtyvät tehtävät:

- liikennejärjestelmän toimivuus
- liikenneturvallisuus
- tie- ja liikenneolot
- alueellinen tienpito
- maankäytön yhteistyö
- toimintaympäristöä koskevien tietojen tuottaminen valtakunnalliseen liikennejärjestelmäsuunnitteluun
- yksityisteitä ja liikkumisen ohjausta koskevat valtionavustustehtävät.

Tienpidon tehtävät rahoitetaan LVM:n erillisrahoituksena.

Valtakunnalliset tehtävät siirtyvät ELY-keskuksesta Liikennevirastoon:

- tienpidon lupatehtävät ja erikoiskuljetukset
- tienvarsimainonta ja kaapeleiden ja johtojen sijoittaminen
- valtakunnalliset asiakaspalvelutehtävät
- tienvarsitelematiikka
- ajoneuvojen siirrot ja vahingonkorvausasiat ja
- museo- ja perinnetoiminta.

Maakuntalaki antaa mahdollisuuden hoitaa kuntien kanssa sopien myös muita tehtäviä, esimerkiksi liikennepalveluiden suunnittelua tai rakennusvalvonnan ja ympäristötoimen järjestämisen. Keski-Suomessa ei valmistella tällaisten lisätehtävien siirtämistä kunnilta maakunnalle.

Alueiden käytön ja ympäristön palvelulupaus

Maakunta on aktiivinen toimija ja asioiden edistäjä; jalkaudumme asian äärelle

- Neuvomme ja annamme asiantuntijapalveluja ja lausuntoja nopeasti, asiantuntevasti ja tasapuolisesti
- Tuemme sujuvia maankäytön prosesseja ja menettelyjä koko maakunnassa
- Verkostoidumme ja neuvottelemme asiantuntijafoorumeilla kuntien ja muiden asiakkaiden tarpeiden mukaan

Keräämme, tuotamme, analysoimme ja jaamme tietoa maakunnastamme

- Tuotamme ajantasaista ja analysoitua tietoa toimintaympäristöstä, aluerakenteesta ja ympäristön tilasta.
- Jaamme tietoa digitaalisten alustojen kautta palvelemaan maakunnan kehitystä.
- Osallistamme kansalaisia, yrityksiä ja yhteisöjä maakunnan suunnitteluun paikkatietopohjaisia ratkaisuja hyödyntäen.

Kehitämme hyvinvoivaa ja elinvoimaista maakuntaa ja luomme yhdessä hyvää ja kestävää elinympäristöä

- Edistämme maakunnan ja kuntien elinvoimaisuutta strategisella maankäytön ja maakunnan suunnittelulla
- Reagoimme maakuntakaavoituksessa nopeasti toimintaympäristön muutoksiin
- Edistämme ympäristötietoisuutta ja sen parantamiseksi tehtävää yhteistyötä
- Tuemme kulttuuriympäristöjen huomioimista ja hyvää hoitoa
- Teemme työtä puhtaan ja monimuotoisen vesi- ja luontoympäristön hyväksi
- Turvaamme hyvän pinta- ja pohjavesien tilan
- Edistämme vapaaehtoista luonnonsuojelua ja luonnonsuojelualueiden käyttöä houkuttelevina luontomatkailun "timantti" kohteina.
- Tuemme luontomatkailun ja luonnon virkistyskäytön palveluja.
- Tuemme vesivarojen hoitoa ja kestävää hyödyntämistä ja kehitämme vesihuoltoa tasapuolisesti ja asiakaslähtöisesti hyvässä yhteistyössä myös naapurimaakuntien kanssa

Liikenteen palvelulupaus

Liikenteen palvelukokonaisuuden suunnittelu on alkuvaiheessa, koska valtakunnan tason ratkaisut ovat viivästyneet huhtikuulle. Alustava palvelulupaus

- Mahdollistetaan sujuva ja turvallinen liikkuminen ja kuljetukset.
- Alueen hyvä sisäinen ja ulkoinen saavutettavuus edistää alueen elinvoimaisuutta.
- Kaikkia tehtäväalueen tehtäviä tehdään laajassa sidosryhmäyhteistyössä.

Asiakkaiden odotusten ja resursseista johtuvan palvelutason on välillä suurehko pysyväisluonteinen ero.

[Väliraportti](#)

4.4. Turvallisuus ja varautuminen

Tehtävät

Keski-Suomen pelastuslaitokselta, ELY-keskuksesta, TE-toimistosta ja aluehallintovirastolta siirtyvät tehtävät:

- inhimillisesti tavoitettava, tehokasta lähipalvelua antava viranomaisen 24/7 (nykyinen pelastuslaitos)
- elintarvikeketjun toiminnan ja työvoiman saannin turvaaminen sekä normaaliolojen laajamittainen maahantulon vaikutuksista huolehtiminen osaltaan
- tiestön käytön, logistiikan ja sähköisen viestinnän turvaaminen
- ympäristövahinkojen ja tulvariskien hallinta sekä vesihuollon turvaaminen
- turvallisuus- ja varautumisasiat

Palvelulupaus

Maakunnallisella turvallisuustyöllä vahvistetaan jokaisen kykyä kantaa oma vastuu turvallisuudesta Keski-Suomessa. Keski-Suomen maakunta turvaa ja edistää omalla toiminnallaan maakunnallista päätöksentekoa (ja palveluketjujen toimintaa) normaali- ja poikkeusoloissa.

Palvelulupauksessa nostetaan esille jokaisen yksilön, yhteisön ja yrityksen oma vastuu sekä haastetaan kaikki pohtimaan omaa vastuuta ja roolia turvallisuus- ja varautumisasiassa. Nykypäivän ilmiö on lisääntynyt avuttomuuden tila, jossa viranomaisilta ja muilta odotetaan ratkaisua jokaista itseään koskevissa asioissa. Perusta kriisinkestäväälle Suomelle nähdään ja koetaan olevan vahvassa omassa varautumisessa. Yhteiskunnan elintärkeät toiminnot turvataan viranomaisten, elinkeinoelämän sekä järjestöjen ja kansalaisten yhteistoimintana. Turvaamisen toimiin kuuluvat uhkiin varautuminen, häiriötilanteiden ja poikkeusolojen hallinta sekä niistä toipuminen.

[Väliraportti](#)

4.5. Maaseutu

Tehtävät

- maatalous ja maaseudun kehittäminen
- maataloustuotteiden markkinajärjestelyt, maatalouden tuotantopanosten turvallisuus, laatu ja käyttö sekä kasvinterveyden valvonta
- kalatalous ja vesitalous
- maatalousyrittäjien lomituspalvelujen järjestäminen
- ympäristöterveydenhuolto: tupakkavalvonta, elintarvikevalvonta sekä eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonta ja eläinlääkäripalvelut
- alkoholihallinto

Yhdistettyjä palvelukokonaisuuksia voidaan muodostaa kokoamalla:

1) Maatilayrityksen palvelukokonaisuus

- tuet
- tukien valvonta
- rahoitus (maatalouden investoinnit, sukupolvenvaihdos)
- lomitus
- eläinlääkäripalvelut (maatilojen tuotantoeläimet)
- lupa-asiat, kaavoitus

2) Yrityksen palvelukokonaisuus

- rahoitus (kasvupalvelut, maaseudun kehittämissuunnitelma, kalatalousrahasto ym.)
- työvoima
- osaaminen
- lupa-asiat, kaavoitus

3) Maaseudun kehittäjän palvelukokonaisuus

- asiakkaina kunnat, kehittämissuunnitelmat, oppilaitokset, yhdistykset, julkiset organisaatiot, osuuskunnat
- kehittämissuunnitelma (maaseudun kehittämissuunnitelma, rakennerahastot ym.)
- hanketoimintaan liittyvät asiat

4) Asukkaan palvelukokonaisuus

- eläinlääkäripalvelut (lemmikit, hyötyeläimet)
- vapaa-ajankalastus
- elintarviketurvallisuus
- veden laatu

Palvelulupaukset

Kukin alatyöryhmä on tehnyt oman palvelulupauksensa.

Maaseudun kehittämissuunnitelmat

Kehitämme elinvoimaista Keski-Suomea yhdessä, asiakasta tukien. Keski-Suomen elinvoimaisuus tarvitsee monenlaista yrittäjyyttä, asukasta ja hyvinvointia edistävää pelikenttää koko Keski-

Suomeen. Luomme yhteisöllistä, turvallista ja vuorovaikutteista verkostojen ja osaavien toimijoiden maaseutua. Keski-Suomi kehittyi kokonaisvaltaisesti.

Hyvät kehittämishankkeet syntyvät vuorovaikutuksesta jo ennen hakemusta. Huolehdimme siitä, että hakemusten ja maksatusten käsittelyajat ovat kansallisesti parhaimman kolmen kärjessä.

Panostamme rohkeasti uusiin avauksiin ja kokeiluihin, haemme palveluille ja tuotteille lisäarvoa, yrityksille kasvua ja maaseudun kehityksestä kasvun mittaria koko maakuntaan (biotalous, hyvinvointi).

[Väliraportti](#)

Maatilapalvelut

Asiakkaat saavat asiantuntevaa palvelua maakunnan toimipaikoista tasapuolisesti. Palvelut taataan sekä digitaalisesti että henkilökohtaisesti. Toimimme, kehitämme, suunnittelemme, neuvomme ja teemme yhdessä asiakkaiden kanssa. Edistämme maakunnan ja yritysten elinvoimaisuutta, tavanomaista- sekä luonnonmukaistatuotantoa, huolehdimme eläinten hyvinvoinnista, elintarvikkeiden turvallisuudesta ja ympäristöstä. Asiakkaiden hakemukset, maksatukset ja valvonnat käsitellään virheettömästi, laadukkaasti ja ajallaan.

[Väliraportti](#)

Lomituspalvelut

Asiakkaat saavat tarvitsemansa lomituspalvelut ammattitaitoisesti, luotettavasti ja laadukkaasti tuotettuina. Turvaamme kotieläintuotantoa tai turkistarhausta harjoittaville yrittäjille lakisääteiset lomituspalvelut. Alueellinen kattavuus ja saatavuus ovat meille tärkeitä. Toimivat lomituspalvelut mahdollistavat tuottajien työssä jaksamisen sekä ruoantuotannon Suomessa, unohtamatta eläinten hyvinvointia.

[Väliraportti](#)

Eläinlääkintähuollon palvelut

Eläinlääkinnän asiakkaat saavat palvelun keskimääräisesti 50 kilometrin etäisyydeltä virka-aikaan. Virka-ajan ulkopuolisena päivystysaikana kiireellinen pyritään järjestämään kahden tunnin kuluessa.

Kaikki hyötyeläinten terveyden- ja sairaudenhoidon toimenpiteet pystytään tekemään. Lemmikki- ja harrastuseläinten peruseläinlääkintään kuuluva terveyden- ja sairauden hoito pystytään tekemään.

Lemmikki- ja harrastuseläinten peruseläinlääkinnän ulkopuolella olevat sairastapaukset ohjataan jatkohoitoon.

Kaikki eläintauti- ja eläinsuojeluilmoitukset otetaan käsiteltäväksi virka-aikana samana vuorokautena saapumisestaan, kiireelliset pyritään tarkastamaan viimeistään seuraavana arkipäivänä saapumisestaan, muut tarkastusta vaativat viikon sisällä saapumisestaan (valvontaeläinlääkäreistä koostuva yksikkö).

Eläinten hyvinvoinnista huolehtiminen on kansalaismielipiteen arvion mukaan tärkeä tehtävä.

Vastustettavien eläintautien esiintymiset torjutaan tehokkaasti.

Valvonnan tehokkuus ja jäävittämyys vakuuttaa EU:n ja kansalliset rahoittajaviranomaiset siten että maa- ja kotieläintalouden rahoitus pysyy turvattuna.

Eläinsuojelulainsäädännön alaisten lupien myöntäminen saadaan vireille viivytyksettä ja ratkaistua kahden viikon sisällä siitä, kun tarvittavat asiakirjat on saatu viranomaiseen.

[Väliraportti](#)

Ympäristöterveydenhuoltopalvelut

Tarjoamme hyvää ammattitaitoista, suunnitelmallista, tehokasta, laadukasta, asiakkaiden tavoitettavissa olevaa palvelutoimintaa täyttäen lainsäädännön antamat vaatimukset.

Asiakas saa yhteyden ympäristöterveydenhuoltoon ja alkoholihallintoon virka-aikana. Yhteydenoton perusteella arvioidaan palvelun tarve ja kiireellisyys, josta määräytyy asian käsittelyaika.

Tavoitteena on ennalta ehkäistä, vähentää ja poistaa sellaisia ympäristössä esiintyviä tekijöitä, jotka voivat aiheuttaa terveyshaittaa sekä ehkäistä yhteyskunnallisia, sosiaalisia ja terveydellisiä haittavaikutuksia.

[Väliraportti](#)

Kala- ja vesitalouspalvelut

Turvaamme kalakantojen elinvoimaisuuden ja monimuotoisuuden sekä kestävä kalatalouden harjoittamisen edellytykset. Valvomme tehokkaasti yleistä kalatalousetua. Turvaamme pinta- ja pohjavesien hyvän tilan. Kehitämme vesihuoltoa tasapuolisesti ja asiakaslähtöisesti hyvässä yhteistyössä myös naapurimaakuntien kanssa.

Tuotamme niitä palveluita, joita asiakkaat tarvitsevat, tasapuolisesti, asiantuntevasti ja oikea-aikaisesti. Otamme erilaiset asiakkaat erilaisine tarpeineen huomioon.

Asiakas saa päätöksen yritysrahoitustukihakemukseen 60 päivässä.

[Väliraportti](#)

5. Resurssit

5.1. Henkilöstö

Keski-Suomen maakuntakonsernista muodostuu selvästi suurin työnantaja alueellaan. Henkilötyövuosien määrä on yli 10 000. Kuntien, kuntayhtymien ja valtion henkilöstö siirtyy Keski-Suomen maakunnan ja maakuntakonserniin kuuluvien tai maakunnan määräysvallassa olevien yhteisöiden palvelukseen liikkeen luovutuksen periaatteella. Henkilö siirtyy sen yhteisön palvelukseen, jolla on tuottamisvastuu tehtävistä, joissa henkilö on ollut ennen muutosta. Liikkeen luovutuksen periaatetta noudatetaan muutoksiin, jotka tapahtuvat 31.12.2020 mennessä.

Kuntien yhteisten tukipalvelujen osalta työntekijä siirtyy, jos henkilön nykytehtävistä vähintään puolet kohdistuu maakunnalle siirtyviin tehtäviin. Maakunnan ja kunnan välillä selvitetään, kenen kohdalla ehto täyttyy.

Henkilötason yksilöity tieto kerätään lähempänä siirtymisajankohtaa. KT Kuntatyönantajat antaa ohjeet tarkkojen henkilöstötietojen kokoamiseen. Lopullinen selvitys siirtävästä henkilöstöstä on valmis vuoden 2018 loppupuolella.

Henkilöstötyöryhmän tehtävänä on tukea

- luovuttavien organisaatioiden valmistautumista ja toteuttamista liikkeen luovutuksessa.
- uuden organisaation/organisaatioiden toiminnan käynnistymisen valmistelua ja henkilöstön tulevaa siirtymistä luovutuksen saajalle/saajille
- muutosta, muutoksessa elämistä ja uudistuvaa toimintakulttuuria henkilöstötyön näkökulmasta, tämä tarkoittaa esimerkiksi uudenlaisen asiakasnäkökulman korostumista.

Jokainen organisaatio toteuttaa liikkeen luovutuksen itse.

[Väliraportti](#)

5.2. Muutostuki

Hyvä muutostuki on vaikuttavaa, osallisuuden mahdollistavaa yhdessä tekemistä. Muutostuessa on kolme tasoa:

1. Valtakunnallinen tuki

- Ohjaus, hankkeet, valtakunnallinen muutosvalmennus ja asiantuntijapalvelut
- Hankkeet näkyvät käytännön tasolla myös maakunnissa.

2. Keski-Suomen yhteinen muutostuki

- Viestintä ja vuorovaikutus
- Luovuttavien organisaatioiden välitön yhteistoiminta
- Tuki nykyisille esimiehille, jotta he osaavat auttaa henkilöstöään kohtaamaan muutoksen ja kehittymään uusissa toimintatavoissa

3. Keski-Suomen muutostuki teemoittain ja toiminnoittain

- Uudistuksen johdon, nykyisten organisaatioiden johdon ja esimiesten vastuulla muutoksen ”punaisen langan” varmistaminen
- Muutoksessa olevat kumppanit on myös huomioitava myös
- Uusi toimintakulttuuri syntyy omassa työssä oivalluksen kautta itse ja yhdessä rakentaen.

Henkilöstötyöryhmä mallintaa yhteistoimintaa koko maakuntaan siirtyvän henkilöstön osalta. Mallinnus helpottaa asian käsittelyä sekä yhdenmukaistaa toimintatapaa henkilöstöä luovuttavissa kunnissa ja muissa organisaatioissa. Yhteistoiminnan näkökulmasta on huomioitava sekä luovuttava taho että luovutuksen saaja liikkeen luovutuksen näkökulmasta, välitön yhteistoiminta luovuttavissa organisaatioissa jo valmistelun tässä vaiheessa sekä yhteistoiminta väliaikaishallinnon aikana. Ensimmäisen vaiheen ohjeistus on annettu luovuttaville organisaatioille huhtikuussa.

[Ohje](#)

5.3. Talous

Valtio rahoittaa maakuntien toiminnan. Maakunnat saavat laskennallista, yleiskatteellista valtion rahoitusta asukasmäärään perustuen, palvelujen tarvetta ja kasvupalvelua kuvaavien sekä olosuhdetekijöiden, maatalousyriyten ja hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimien perusteella. Maakunta päättää itsenäisesti yleiskatteellisen rahoituksensa käytöstä. Keski-Suomen yleiskatteellinen rahoitus vuoden 2017 tasolta laskettuna on:

Rahoituskriteeri	Kriteerin painoarvo	Arvio vuoden 2017 tason perusteella, euroa
Asukasperusteinen osuus	10,853 %	100 062 322
Ikäryhmäkohtaiset tarvetekijät	35,513 %	333 527 217
Sosiaali- ja terveystarveluisten tarvetekijät	45,577 %	447 170 692
Kasvupalvelua kuvaavat tekijät	2,951 %	31 908 214
Asukastiheys	1,528 %	14 921 283
Vieraskielisyys	1,325 %	5 820 929
Maatalousyriykset	0,916 %	11 649 277
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	0,946 %	12 344 593
Kaksikielisyys	0,284 %	91 212
Saaristoisuus	0,107 %	0
YHTEENSÄ	100 %	957 495 739

Lisäksi maakunta saa erillisrahoitusta sekä asiakas- ja käyttömaksutuloja. Erillisrahoitusta ovat esim. Euroopan unionin maataloustuet, maaseudun kehittämisrahoitus, rakennerrahastovarot ja tienpidon rahoitus. Erillisrahoituksen käyttöön maakunnalla ei ole lainkaan päätösvalta tai sitä on hyvin vähän.

Vuosina 2019–2023 valtion rahoituksessa siirrytään menoperusteisesta rahoituksesta tarveperusteiseen rahoitukseen. Rahoituksen määräytymisperuste muuttuu toteutuneista kustannuksista laskennallisiin kustannuksiin. Maakuntien valtion rahoitusta tarkistetaan vuosittain ja kohdentamisperusteita arvioidaan vähintään neljän vuoden välein.

Valtion talousohjaus vahvistuu. Talousohjauksen välineitä ovat julkisen talouden suunnitelma, valtion talousarvio ja maakuntia koskeva lainsäädäntö. Julkisen talouden suunnitelmassa yhdistetään maakuntien tehtävät ja rahoitus. Valtionvarainministeriö voi käynnistää maakunnan arviointimenettelyn, jos maakunnan kyky järjestää lakisääteisiä palveluja on vaarantunut.

Valtion ohjaus myös sosiaali- ja terveydenhuollossa vahvistuu. Valtioneuvosto asettaa joka neljäs vuosi strategiset tavoitteet. Valtioneuvosto voi päättää maakuntia sitovasti sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakenteen kehittämisestä, laajakantoisista investoinneista ja tietojärjestelmäpalveluista.

5.4. Tutkimus, koulutus, kehittäminen ja ennakointi

Tehtävät

- maakunnan johtamisen ja strategiatyön tuki
- sosiaali- ja terveydenhuollon kehittäminen sekä palvelutuottajien kehittämisen ohjaus ja koordinointi
- yhteistyö kuntien sekä koulutus-, kehittämis- ja tutkimustoimintaa harjoittavien organisaatioiden kanssa
- sosiaali- ja terveydenhuollon osaamistarpeen arviointi ja ammatillisen osaamisen kehittäminen yhdessä yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen kanssa
- yhteistyöalueen yhteistyösopimuksen valmistelu (työnjako koulutuksen, tutkimuksen ja kehittämistoiminnan toteuttamisessa maakuntien kesken)
- innovaatiotoiminnan edellytykset

Asiantuntijaryhmä ehdottaa, että johdon tueksi ja maakuntavaltuuston ja -hallituksen puolueettomaksi neuvonantajaksi tarvitaan

- 1) monialainen tutkimuksesta, koulutuksesta, kehittämisestä, ennakoinnista ja innovaatioista vastaava matriisimainen toiminto/yksikkö, joka koostuu asiantuntijoista ja joka sisältää sekä sosiaali- ja terveyspalvelut että muut maakuntapalvelut
- 2) avoin kansalais- ja asiantuntijaverkosto ”Advisory board”, joka tuo tutkimustietoon pohjautuvan, riippumaton näkökulman maakunnan toimintaan ja kehittämiseen. Advisory board on epäpoliittinen, monialainen, asiantuntijapohjainen tuki, jonka työssä yhdistyvät tulevaisuustieto, uusin tutkimustieto ja innovatiivisuus. Se on avoin myös kansalaisten innovaatioille.

Maakunnan tulisi huolehtia, että kehittämistehtäviin varataan riittävä, noin 3 % osuus maakunnan vuosibudjetista. Esimerkkinä Suomen tutkimus- ja kehittämismenojen bruttokansantuoteosuus, joka vuonna 2015 oli 2,9 %.

Palvelulupaus

Keski-Suomen toimintakulttuuria leimaa tiedolla johtaminen, osallisuus, avoimuus ja kannustavuus, mikä tekee mahdolliseksi kehittää, kokeilla, oppia ja tutkia yhdessä. Yhdessä tekemällä ja uuden luomisella voidaan löytää uusia ratkaisuja ja innovaatioita maakunnan menestykseksi.

Toimintakulttuurin sisältö ja arvot tuotetaan maakunnassa itsenäisesti ja siihen liittyy vahvasti kokeilukulttuuri. Maakunnassa tehty kehittämistyö ja hyväksi havaitut käytännöt levitetään kaikkien toimijoiden käyttöön.

Tulevaisuudessa menestys syntyy osaamisten yhdyspinnoilta. Koko Keski-Suomen maakunnan tutkimus, koulutus, kehittäminen, osaaminen, innovaatiot sekä ennakointi on saatava liittymään yhteen alueen menestyksen rakentamiseksi.

Koulutuksen, tutkimuksen ja kehittämistoiminnan linjaukset Pohjois-Savon yhteistoiminta-alueella

Yhteistyösopimuksessa sovitaan maakuntien yhteistyöstä ja työnjaosta koulutuksen, tutkimuksen ja kehittämistoiminnan linjauksissa ja toteuttamisessa Pohjois-Savon yhteistoiminta-alueella. Siinä sovitaan mm. lääkärikoulutukseen liittyvistä asioista.

Sopimusneuvottelut ovat käynnissä.

[Väliraportti](#)

5.5. Tiedolla johtaminen

Tehtävät

Uudessa maakunnassa tarkoituksenmukainen, koottu ja analysoitu tieto tukee:

- strategisen tason päätöksentekoa, ohjausta ja seurantaa (tavoitteet ja toimenpiteet)
- operatiivista johtamista, ohjausta ja seurantaa (organisointi, prosessit ja voimavarat)
- kehittämistoimintaa ja tietoperustaista työskentelyä
- monituottajaympäristön hallintaa ja kehittämistä
- asiakkaiden palvelua
- kumppanuussuhteita ja sidosryhmäyhteistyötä.

Lisäksi

- varmistetaan, että tiedosta raportoidaan ja viestitään monipuolisesti, reaaliaikaisesti ja tulevaisuusorientoituneesti (tilannekuvan ja tulevaisuuskuvan luominen)
- mahdollistetaan tiedon hyödyntäminen maakunnan tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnassa (mm. terveys ja hyvinvointi, aluekehittäminen).

Maakunnan monialaisuus ja suuri koko asettavat tiedolla johtamiselle korkeat vaatimukset. Maakunta tarvitsee hallintorajat ylittävää strategista suunnittelua ja tietotuotantoa. Toimiva tiedolla johtaminen tukee johtajien työn rinnalla myös koko henkilöstöä, joka tekee operatiivisia päätöksiä jatkuvasti osana työtehtäviään. Henkilöstölle tulee kyetä viestimään, miksi tietoa kerätään, miten sitä tulisi hyödyntää ja miten nämä toimet auttavat tavoitteiden saavuttamista.

[Väliraportti](#)

5.6. Tietohallinto ja ICT

Maakuntien yhteisen ICT-palvelukeskuksen tehtävänä on tuottaa tietohallinto-, kehittämis-, integraatio-, tietojärjestelmä- ja tietotekniikkapalveluita. Rinnalle perustettavan SOTE-ICT-kehittämisyhtiön vastuulle tulee sosiaali- ja terveydenhuollossa tarvittavien yhteisten ratkaisujen kehittäminen.

ICT-palvelukeskus suunnittelee ns. "starttipakettia", jonka avulla maakunnat voisivat aloittaa toimintansa. Pääosin vastuu valmistelusta on maakunnalla, sillä ICT-palvelukeskus pystyy tarjoamaan vain osan kansallisina palveluina.

ICT-palvelukeskuksen toiminta käynnistyy kolmessa vaiheessa. Käynnistysvaiheessa 2017-18 palvelukeskus aloittaa toimintansa ja valmistautuu ottamaan hoitaakseen maakuntien DIGI/ICT-palveluiden järjestämisen keskeisiltä osin. Muutosvaiheessa 2019-21 palvelukeskuksen palvelutarjoomaa kehitetään ja laajennetaan maakuntien ja valtion tarpeita vastaavaksi. Vakiintuneen tuotannon vaiheessa 2022 palvelukeskuksen toimintamalli ja palvelut on mukautettu maakuntien ja valtion tarpeisiin. Organisaatio on kevyt, joka pystyy laajalla osaamis pohjalla ja toimittajasalkulla reagoimaan muutostarpeisiin ja järjestämään palvelut asiakkailleen.

Nykyisiin ICT-järjestelmiin tehtävät muutokset ovat laajat:

- talousjärjestelmät (käyttöomaisuus, kirjanpito, osto- ja myyntireskontra, maksuliikenne, matkalaskut, budjetointi)
- HR-järjestelmät (HR-master, palkanlaskenta, koulutus, rekrytointi, osaamisen hallinta, itsepalveluportaali)
- tiedonhallinta (intranet, sähköiset lomakkeet, dokumenttipohjat, sisällönhallintajärjestelmät, arkistointi ja asianhallinta)
- käyttövaltuushallinta (identiteetinhallintajärjestelmä)
- infra (tietoliikenne, palomuurit, konesalit, käyttöpalveluympäristöt)
- CRM-järjestelmät (asiakkuuden hallintajärjestelmät, asiakaspalvelujärjestelmät)
- asiakas- ja potilastietojärjestelmät
- toimistosovellukset (sähköposti, kalenteri, Skype/muut pikaviestimet, Office-työkalut)
- asiakaspalvelu (puhelinvaihe, puhelinnumeroavaruuDET)
- www-sivustot
- päätelaitteet (työasemat, mobiililaitteet, tulostimet)

Sote- ja maakuntauudistuksella on seurannaisvaikutuksia, jotka koskevat kuntiin jäävää palvelutuotantoa, palveluverkkoa ja hallintoa. Kuntien on suunniteltava tukipalvelujen järjestäminen 1.1.2019 alkaen. Ratkaistava kysymys on, voivatko maakuntia varten perustettavat tukipalveluyhtiöt tarjota palveluitaan myös kunnille.

[Väliraportti](#)

5.7. Omaisuus ja toimitilat

Kiinteistöt

Kaikki uuteen maakuntaan sijoittuvat palvelut toimivat vuokratiloissa. Vuokranantajia ovat valtakunnallinen palvelukeskus Maakuntien Tila Oy, kunnat ja tarvittaessa muut kiinteistönomistajat.

Keski-Suomen sairaanhoitopiirin kiinteistöt siirtyvät valtakunnallisen palvelukeskus Maakuntien Tila Oy:n omistukseen. Keski-Suomen liitolla ei ole kiinteää omaisuutta. Keski-Suomesta tulee Maakuntien Tila Oy:n omistaja asukasluvun mukaisella suhteella.

Maakunta vuokraa siirtymäkauden (3+1 vuotta) ajaksi kunnalta maakunnalle siirtyvien toimintojen käytössä olevat toimitilat. Vuokra määritellään valmisteilla olevan asetuksen vaihtoehtojen mukaisesti.

Irtaimisto

Maakunnalle siirtyy tehtäviin liittyvä, kunnan omistama irtaimisto, irtaimistoa koskevat oikeudet sekä immateriaaliset oikeudet ja luvat. Kunta tekee maakunnalle selvityksen siirtävästä irtaimistosta, sopimuksista ja toimitiloista 31.12.2017 mennessä.

Kunnasta siirtyvät osakeomistukset

Maakunnalle siirtyvät kunnan omistamat osakeyhtiön osakkeet, jotka kunta omistaa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen järjestämistä tai tuottamista varten. Maakunnan vastuulle siirtyvät myös kunnan antamat takaussitoumukset tällaisen yhtiön puolesta. Kunta tekee maakunnalle selvityksen siirtävästä irtaimistosta, sopimuksista ja toimitiloista 31.12.2017 mennessä.

Kunnasta siirtyvät sopimukset

Kunta siirtää maakunnalle sosiaali- ja terveydenhuollon, pelastustoimen, ympäristöterveydenhuollon ja maaseutuhallinnon järjestämiseen liittyvät sopimukset 1.1.2019 lukien. Jos sopimus liittyy myös kunnan jäljelle jääviin tehtäviin eikä sitä ole mahdollista siirtää tai jakaa, kunnan ja maakunnan on sovittava, miten sopimuksen vastuut jakautuvat kunnan ja maakunnan välillä sopimuksen voimassaoloajan. Myös sopimuksen irtisanomista kannattaa harkita, jos se sopimusehtojen mukaisesti on mahdollista ja taloudellisesti sekä muista syistä perusteltua. Kunta tekee maakunnalle selvityksen siirtävästä irtaimistosta, sopimuksista ja toimitiloista 31.12.2017 mennessä.

Keski-Suomen kehittämisrahasto

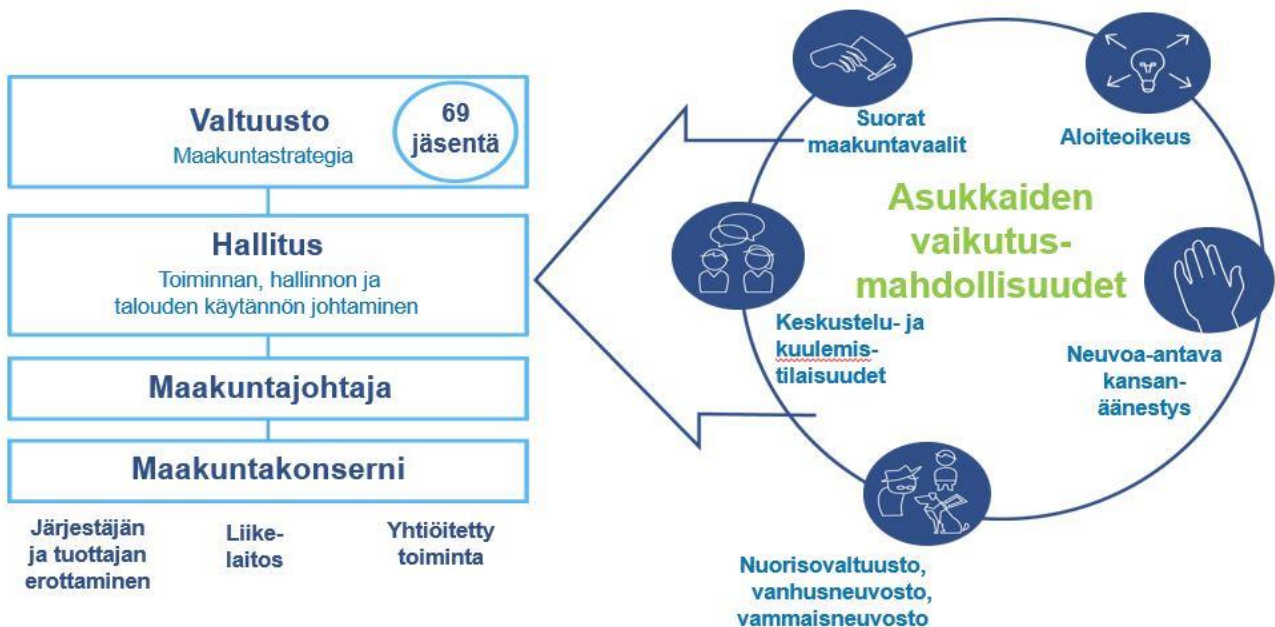
Keski-Suomen kehittämisrahaston tarkoituksena on tukea maakunnan vaurastumista sekä yhteistyön kehittymistä rahoittamalla maakunnallisesti merkittäviä kehittämishankkeita. Rahastosta vastaa Keski-Suomen liitto ja sitä rahoittavat kunnat osana maakuntaliiton rahoitusta. Vuonna 2017 rahaston koko on 750 000 euroa. Kuntien on ratkaistava, jatkavatko ne rahaston toimintaa jonkun muun organisaation johdolla vai lakkautetaanko se vuoden 2018 lopussa.

6. Hallinto

6.1. Hallinto, demokratia ja osallisuus

Maakunnalla on maakuntavaltuusto, maakuntahallitus ja tarkastuslautakunta. Muut toimielimet ovat maakunnan päätettävissä. Ensimmäiset suorat maakuntavaalit järjestetään presidentinvaalin yhteydessä sunnuntaina 28.1.2018. Keski-Suomessa maakuntavaltuutettuja valitaan 69.

Maakuntavaltuusto vastaa maakunnan asukkaiden osallistumisen ja vaikuttamisen edistämisestä. Yleisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien lisäksi asukkailla on oikeus tehdä aloitteita ja kansanäänestysaloite. Maakunnan vaikuttamistoimielimiä ovat nuorisovaltuusto, vammaisneuvosto ja vanhusneuvosto. Maakuntalaki on osallistumisen osalta mahdollistava, joten käytännön keinot ovat pitkälti maakunnan päätettävissä. Asukkaiden osallistumisoikeuksia turvaavat velvoitteet sisällytetään myös palvelutuottajien kanssa tehtäviin sopimuksiin.

Kuva 4. Maakunnan päätöksenteko, toiminta ja asukkaiden osallistuminen

6.2. Talous- ja henkilöstöhallinnon tukipalvelut

Maakuntien omistukseen ja ohjaukseen perustetaan kolme yhteistä valtakunnallista, lakisääteistä palvelukeskusta:

- talous- ja henkilöstöhallinto
- ICT
- toimitila- ja kiinteistöhallinto (Maakuntien Tila Oy)

Tavoitteena on säästää kustannuksia, yhtenäistää toimintatapoja ja tarjota tasalaatuiset palvelut kaikissa maakunnissa.

Talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskus tuottaa maakunnille yhtenäiset taloushallinnon, maksuliikenteen ja kirjanpidon sekä henkilöstö- ja palkkahallinnon peruspalvelut. Peruspalvelut ovat käyttöveloitteen piirissä eli maakunta ei voi hankkia palveluita muualta tai hoitaa niitä itse. Valtakunnallinen palvelukeskus hankkii kuitenkin käytännössä palvelutuotannon maakunnallisilta palveluyhtiöiltä, joihin se tulee osakkaaksi. Myös kunnat voivat edelleen hankkia samalta yhtiöiltä palveluja.

Kuntien talous- ja henkilöstöhallinnon vaihtoehtoina on

- hoitaa palvelut itse
- perustaa maakuntayhtiö yhdessä sairaanhoitopiirin kanssa, jolloin se toimisi maakunnallisen palveluyhtiönä maakunnalle ja kunnille uudistuksen jälkeen
- siirtää palvelut valmiiseen yhtiöön ja ryhtyä yhtiön osakkaiksi ja palvelunostajaksi (kumppanuusyhtiö)
- hankkia palvelut kokonaan markkinoilta.

Ratkaisematta on, miten valinnanvapauden piirissä olevan palvelutuotannon tukipalvelut hoidetaan.

Maakunnan talous- ja henkilöstöhallinnon tukipalveluhenkilöstö siirtyy joko valtakunnallisen palvelukeskuksen, maakunnallisen palveluyhtiön tai kumppanuusyhtiön palvelukseen. Linjauksia pystytään tekemään aikaisintaan syksyllä 2017.

Maakunnassa on valittava talous- ja henkilöstöhallinnon järjestelmät ja suunniteltava järjestelmä-integraatiot siten, että maakunnan johtaminen 1.1.2019 on mahdollista. Järjestelmät on valittava niistä, jotka ovat jo käytössä maakunnassa tai palvelukeskuksessa.

[Väliraportti](#)

6.3. Viestintä

Uudistuksen valmisteluvaiheen viestinnän periaatteet ovat avoimuus, nopeus, ymmärrettävyys ja monikanavaisuus. Valmisteluaineistot ovat lähtökohtaisesti julkisia. Osallisuus syntyy siitä, että asioista kerrotaan ennakoiden ja kiinnostuneet pääsevät tuomaan esille omia näkemyksiään esim. sähköisillä alustoilla. Viestinnässä kerrotaan uudistuksen hyödyistä ja eduista, mutta myös vaikeista ja erimielisyyttä aiheuttavista asioista.

Viestinnästä vastaa viestintäryhmä, joka on laatinut viestintäsuunnitelman. Tärkeimpiä viestintäkanavavia ovat uudistuksen verkkosivusto www.ks2019.fi, henkilöstölle kohdennettu uutiskirje, mediatiedotteet, organisaatioiden sisäinen viestintä sekä some-kanavat.

Valmisteluvaiheen viestinnän periaatteet ja toimintatavat luovat pohjaa, millaiseksi maakunnan viestintäkulttuuri muodostuu.

Lisätietoja

Keski-Suomen muutosjohtaja
maakuntajohtaja Tapani Mattila
040 595 0011
tapani.mattila[at]keskisuomi.fi

projektipäällikkö Pirjo Peräaho
040 591 0760
pirjo.peraaho[at]keskisuomi.fi

Keski-Suomen SOTE-vastuuvalmistelija
kehittämispäällikkö Asko Rytönen
044 702 1675
asko.rytkonen[at]ksshp.fi